

Н А К А З

28.10.2008

м. Київ

№ 985

**Про затвердження
Інструкції з організації
охорони життя і здоров'я дітей у
дошкільних навчальних закладах**

На виконання Закону України «Про дошкільну освіту» та з метою охорони життя і здоров'я дітей у дошкільних навчальних закладах

н а к а з у ю :

1. Затвердити Інструкцію з організації охорони життя і здоров'я дітей у дошкільних навчальних закладах.
2. Вважати такою, що втратила чинність Інструкція по організації охорони життя і здоров'я дітей в дитячих дошкільних закладах, затверджена Міністерством освіти УРСР 24 травня 1965 року.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра П.Б.Полянського.

Міністр

І.О. Вакарчук

Додаток
до наказу
від 28.10.2008 № 985

**Інструкція з організації охорони життя і здоров'я дітей
у дошкільних навчальних закладах**

На виконання Закону України «Про дошкільну освіту» з метою охорони життя і здоров'я дітей у дошкільних навчальних закладах пропонуємо до обов'язкового виконання такі вимоги:

І. Догляд за ділянкою та приміщенням

1. Будівлю дошкільного навчального закладу, ігрові майданчики та територію необхідно утримувати в чистоті та порядку.
2. Постійно здійснювати технічний контроль за станом приміщення закладу та його території (стін, стелі, вікон, дверей, меблів, фізкультурного обладнання, електромережі, вентиляційних і санітарно-технічних установок, водогону, газопроводу, каналізації, майданчиків, тіньових навісів тощо).
3. З дахів будівель, які є на території закладу, необхідно своєчасно згрібати сніг, не допускати утворення бурульок.

Доріжки, східці, ігрові майданчики необхідно чистити від снігу, льоду та посипати піском.

4. Ділянка дошкільного навчального закладу повинна бути огорожена парканом. Хвіртку та ворота слід завжди тримати зачиненими.

Щодня, до приходу дітей і в кінці дня, територію слід підмести та полити. Сміття складати в контейнер для сміття, який закривається кришкою та знаходиться на господарчому подвір'ї.

5. Каналізаційні люки на території закладу повинні бути закриті. На ділянці не повинно бути предметів, що загрожують життю та здоров'ю дітей.

6. Відповідно до санітарно-гігієнічних вимог за відсутності централізованої системи водопостачання, туалети вигрібного типу влаштовують у віддаленій частині території. Прибирати їх слід не менше трьох разів на день, використовуючи засоби дезинфекції. Туалети для дорослих завжди повинні бути зачинені. Вигрібні ями щільно закриті.

7. Обладнання на ігрових та спортивних майданчиках має бути стійким, закріпленим, з міцними поручнями, відповідним до віку дітей, без гострих кутів. Пісочниці обладнують відповідно до санітарно-гігієнічних вимог. Перед прогулянкою дітей обов'язково пісок треба ошпарювати окропом.

8. У будівлях дошкільних навчальних закладів, які мають два і більше поверхів, східці повинні мати поручні з прямими, часто розставленими планками. Пожежні драбини та драбини на горище необхідно закривати щитами в нижній частині, вихід на горище замикає на замок. Вхідні двері закладу повинні мати дзвінок, засув на висоті, не доступній дитині, і бути постійно зачиненими. Забороняється допускати на територію закладу та у приміщення сторонніх осіб.

9. У будівлях, які мають два і більше поверхів, групи для дітей до трирічного віку розташовують на першому поверсі. Розміщення цих груп на другому поверсі допускається лише за наявності окремого виходу та зручних східців. На вхідних дверях не повинно бути пружин.

10. Вікна, квартирки повинні закріплюватися засувками та відкриватися всередину приміщення.

11. Віконні шибки необхідно тримати в чистоті, не завішувати прикрасами, довгими занавісками, мити вікна слід щодаки.

12. У дошкільних навчальних закладах з пічним опаленням, печі повинні бути витолені не пізніше ніж за годину до приходу дітей. У дитячих будинках печі слід топити вранці до підйому дітей.

Радіатори центрального опалення загороджують сітками, які знімаються чи відкриваються для прибирання. Сітки необхідно закріплювати.

13. Всі приміщення закладу необхідно прибирати відповідно до вимог санітарних правил утримання дошкільних навчальних закладів. Щоранку, до приходу дітей, проводити вологе прибирання з дезінфікуючими засобами та провітрювати усі приміщення.

14. Всі працівники мають дотримуватися вимог пожежної безпеки, вміти користуватися вогнегасниками, знати план евакуації дітей.

15. У дошкільному навчальному закладі на видному місці необхідно розмістити номери телефонів адміністрації закладу, міського (районного) відділів освіти, швидкої медичної допомоги, пожежної охорони, аварійної газу, води тощо.

II. Догляд за дітьми

1. Працівники дошкільного навчального закладу несуть відповідальність за збереження життя і здоров'я дітей.

2. Батьки повинні приводити дітей до дошкільного навчального закладу добре вимитими, одягненими в чистий одяг, підстриженими, з обрізаними нігтями. Батьки не повинні входити до групових кімнат без потреби.

3. Приводячи дітей до дошкільного навчального закладу, батьки зобов'язані передавати дитину вихователеві. Ввечері вихователі зобов'язані передати дитину батькам.

4. Дітей у дошкільному навчальному закладі необхідно привчати до чистоти й охайності: мити руки перед прийомом їжі і після користування вбиральною, після їди полоскати рот, влітку перед сном мити ноги.

5. Влітку всі заняття і, за можливості, сон слід організовувати на свіжому повітрі.

6. Харчування дітей повинно бути доброякісним, різноманітним, достатнім і відбуватись у чітко встановлені години. Воду для пиття слід давати тільки кип'ячену, зберігати її в чистій закритій посудині, чашки для води повинні бути накріті серветкою.

7. Забороняється приносити в групу окріп, гарячу їжу. Страви мають видаватися з кухні охолодженими. Нести їжу у групові кімнати можна лише тоді, коли в коридорах і на східцях немає дітей. Не можна брати чергових дітей до кухні для отримання їжі. Не можна садити дітей за столи під час роздавання їжі.

8. Забороняється миття посуду в присутності дітей. Засоби для миття та чищення слід тримати у недоступному для дітей місці.

9. Кожна дитина повинна мати окреме ліжко, білизну, подушку, ковдру, матрац, рушник. У разі відсутності спальні, постільна білизна кожної дитини зберігається в окремому підписаному мішку.

10. В умивальній кімнаті має бути вішалка з гачками за кількістю дітей для рушників. Рушники необхідно замінювати не рідше одного разу на тиждень, у разі потреби — частіше. Постільну білизну щодня витрушувати та замінювати щодаки. Білизна, рушники обов'язково повинні бути підписані. Систематично провітрювати подушки, ковдри і матраци.

11. У груповій кімнаті всі меблі, картини, вазони мають бути закріплені. На шафи не можна ставити вазони з квітами, об'ємні іграшки тощо.

У недоступному для дітей місці слід тримати ліки, сірники, булавки, ріжучі та колючі предмети тощо. Забороняється забивати гвіздки на рівні зросту дітей. Для занять з дітьми використовують ножиці тільки з тупими кінцями і користуватися ними дозволяється лише під наглядом дорослого.

12. Технічні засоби навчання та електроприлади слід зберігати у недоступному для дітей місці. Роботу з комп'ютером необхідно розпочинати лише в старшому дошкільному віці. Тривалість занять не повинна перевищувати 12 хвилин.

Електропроводка у приміщеннях, де можуть перебувати діти, повинна бути ізольованою, розетки та вимикачі — недоступними дітям.

13. Збираючись на прогулянку, вихователь забирає дітей, які першими одяглися, і виходить на майданчик, а решту дітей виводить на майданчик помічник вихователя.

14. Під час перебування дітей на території дошкільного навчального закладу треба пильно стежити за тим, щоб діти не виходили за межі закладу, не зривали отруйних рослин, ягід, грибів, трави тощо.

15. Повертаючись з прогулянки, вихователь повинен перевірити, чи всі діти на місці. Вихователь повинен іти ззаду, в першій парі ставити найбільш організованих дітей. Дітей до 3-х років супроводжує на прогулянку і під час повернення з прогулянки помічник вихователя.

16. Плануючи екскурсію чи прогулянку за межі дошкільного навчального закладу, вихователь зобов'язаний завчасно оглянути місце прогулянки, повідомити про це адміністрацію закладу, вказавши кількість дітей, яких він бере з собою. Виводити дітей за межі закладу можна тільки в супроводі двох дорослих. Діти, які не можуть з тих чи інших причин виходити за межі закладу, за розпорядженням завідувача передаються в іншу групу під відповідальність педагогічного працівника закладу.

Під час прогулянки вихователь повинен тримати в полі зору всіх дітей. Повертаючись з прогулянки, вихователь повинен перевірити, чи всі діти присутні, вишикувати їх парами в колону. Один з дорослих має іти в кінці колони, стежачи, щоб діти не відставали та не відходили в сторону.

При переході з дітьми через вулицю необхідно дотримуватися правил дорожнього руху. У великих містах слід уникати прогулянок по вулиці з інтенсивним рухом.

17. Дошкільні навчальні заклади, що розташовані біля трамвайних та залізничних колій, повинні мати вхід з протилежного боку. Не допускати прогулянок та ігор дітей біля трамвайних та залізничних колій.

18. Під час прогулянки до водойми купання дозволяється лише в попередньо перевірених неглибоких місцях за умови невеликої групи дітей (8–10 дітей). Купання групи дітей дозволяється лише під наглядом не менше ніж двох дорослих. Одночасно може купатися група дітей до 5 чоловік (решта залишається на березі під наглядом дорослого).

19. Прогулянки до водойми проводяться лише з дітьми 6-го (7-го) року життя.

20. Катання дітей на човнах категорично заборонено.

21. Сонячні ванни дітям можна приймати лише за призначенням та наглядом медичного працівника. Діти повинні обов'язково бути в легкому головному уборі.

22. Під час проведення занять з плавання у басейні дотримуватись вимог правил безпечної поведінки на воді.

23. Працівникам обов'язково суворо дотримуватися вимог санітарних правил для дошкільних навчальних закладів.

III. Попередження інфекційних та вірусних захворювань

1. Під час прийому дітей до дошкільного навчального закладу вихователь оглядає кожну дитину, перевіряє чистоту її тіла, волосся, білизни. У разі виявлення захворювання, вихователь відправляє її з батьками до лікаря.

2. Медичний працівник проводить огляд усіх дітей відповідно до спільного наказу Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України від 30.08.2005 № 432/496. Діти, які не відвідували дошкільний навчальний заклад понад три дні, приймаються в заклад медичним працівником за довідкою лікаря.

3. Дитину, яка захворіла протягом дня у дошкільному навчальному закладі, необхідно негайно ізолювати від інших дітей та повідомити про це батьків. Після одужання дитину можна приймати до закладу лише з дозволу лікаря.

4. У період, коли виявлено інфекційне захворювання, слід провести запобіжні заходи та неухильно дотримуватися санітарних вимог відповідно до вказівок медичного працівника.

5. З метою попередження шлунково-кишкових захворювань, отруєння дітей їжею, зберігати продукти харчування треба згідно з вимогами Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах, затвердженій спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України від 17.04.2006 № 298/227.

6. У дошкільному навчальному закладі необхідно проводити боротьбу з мухами, гризунами тощо відповідно до вимог санітарно-епідеміологічної служби.

7. Медичним та педагогічним працівникам слід постійно проводити санітарно-просвітницьку роботу з батьками.

8. У дошкільному навчальному закладі обов'язково повинна бути аптечка першої допомоги, укомплектована такими медичними препаратами: йод, розчин брильянтового зеленого, вата, бинт, ножиці, термометр, нашатирний спирт, клейонка, етиловий спирт тощо.

9. При прийомі на роботу обов'язковим є проходження медичного огляду. Впродовж роботи всі працівники дошкільного навчального закладу проходять медичні огляди відповідно до вимог чинного законодавства.

Директор департаменту

О.В. Єресько